

งานบริหารทรัพยากรมนุษย์
คณะวิศวกรรมศาสตร์ ม.จ.
รับที่ 1543 82
วันที่ 3 ส.ค. 2563
เวลา 11.30 ชม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายวิชาการ กองบริหารงานวิชาการ โทร. 02-564 4440 ต่อ 1826 (ชลธิรา)
ที่ อว 67.04.1/ว.1237 วันที่ 31 กรกฎาคม 2563
เรื่อง การปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อใช้ในปีการศึกษา 2564

เรียน คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

สืบเนื่องจาก เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ของ สป.อว. มีข้อกำหนดให้ทุกหลักสูตรต้องมีการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกรอบ 5 ปี และฝ่ายวิชาการพิจารณาข้อมูลของหลักสูตรต่างๆ แล้วพบว่า คณะมีหลักสูตรที่ต้องดำเนินการปรับปรุงให้แล้วเสร็จ เพื่อใช้ในปีการศึกษา 2564 ดังรายชื่อที่ปรากฏตามเอกสารแนบ 1

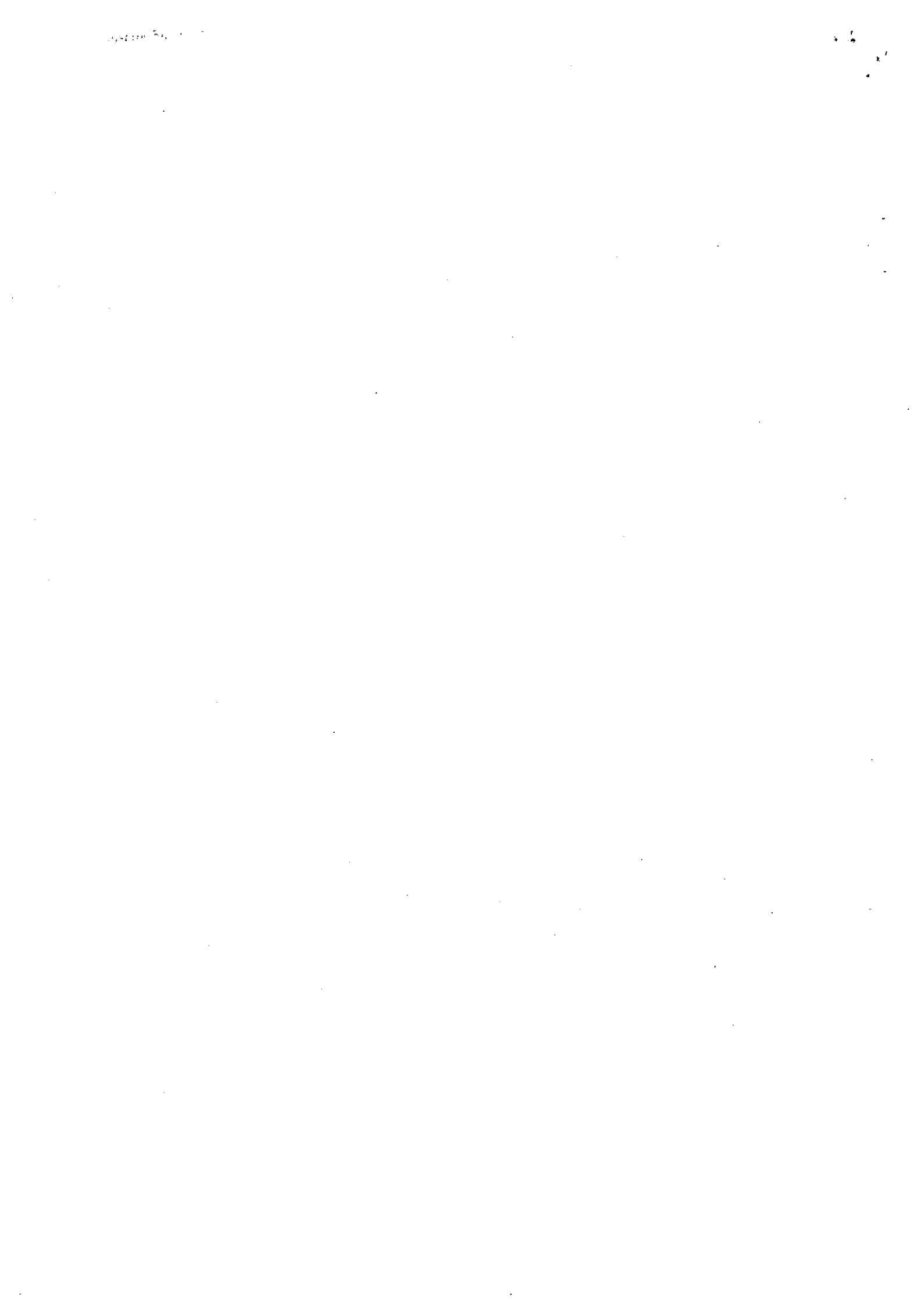
ในการนี้ ฝ่ายวิชาการ จึงขอให้คณะดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรดังรายชื่อในเอกสารแนบดังกล่าว ตามหลักการและแนวทางการปรับปรุงหลักสูตรตามเอกสารแนบ 2 เพื่อใช้ในปีการศึกษา 2564 พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ตามเอกสารแนบ 3 และส่งหลักสูตรให้ฝ่ายวิชาการ ภายในเดือนธันวาคม 2563 เพื่อพิจารณาและดำเนินการเสนอคณะกรรมการนโยบายวิชาการและสภามหาวิทยาลัยต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลด Template มคอ.2 ได้ที่ <http://acrd.tu.ac.th/course>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

Chaki C.

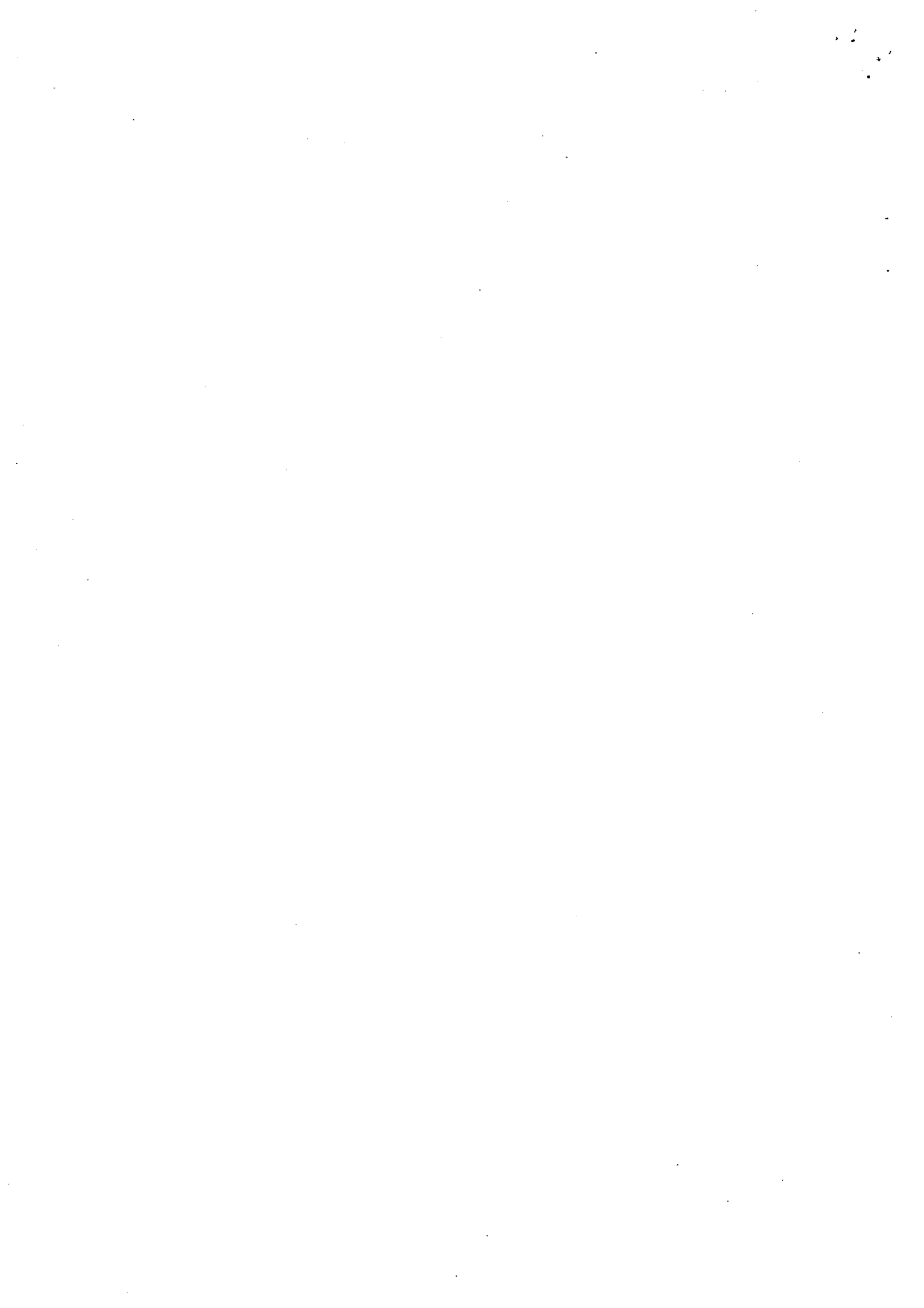
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชาลี เจริญลาภนพรัตน์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รายชื่อหลักสูตรระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาที่ครบรอบ 5 ปี และต้องปรับปรุงเพื่อใช้ในปีการศึกษา 2564
จำนวน 14 หลักสูตร

คณะ/หลักสูตร
ระดับปริญญาตรี จำนวน 3 หลักสูตร
วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์
1. ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์
คณะทันตแพทยศาสตร์
1. ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต
2. ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรทวิภาษา)
ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 11 หลักสูตร
คณะเศรษฐศาสตร์
1. เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
1. สังคมวิทยาและมานุษยวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางสังคม
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
1. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
2. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร
3. ปรัชญาดุษฐ์บัณฑิต สาขาวิชาฟิสิกส์
คณะวิศวกรรมศาสตร์
1. ปรัชญาดุษฐ์บัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง
1. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์
2. การผังเมืองมหาบัณฑิต
3. ปรัชญาดุษฐ์บัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการสภาพแวดล้อมสรรค์สร้าง
สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร
1. ปรัชญาดุษฐ์บัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี (หลักสูตรนานาชาติ)
วิทยาลัยแพทยศาสตร์นานาชาติจุฬาภรณ์
1. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพดุมหาวิทยาลัยสังคม (หลักสูตรนานาชาติ)

หลักการและแนวทางการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อใช้ในปีการศึกษา 2564

1. หลักการปรับปรุงหลักสูตร

คณะ/ส่วนงานต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย สามารถผลิตบัณฑิตให้มีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการสำหรับการหาข้อมูล เพื่อใช้ประกอบการปรับปรุงหลักสูตร เช่น สสำรวจความเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย คือ นายจ้าง บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และสภาวิชาชีพ (ถ้ามี) และจัดให้มีการสัมมนาวิพากษ์หลักสูตร เป็นต้น

ทั้งนี้ การปรับปรุงรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่จะจัดการเรียนการสอนจะต้องตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน และสังคม เน้นให้เกิดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงสังคม เสริมสร้างทักษะที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษา และเสริมสร้างบทบาทตามแนวทางของมหาวิทยาลัยในการเชื่อมโยงกับการพัฒนาประเทศ

2. กระบวนการปรับปรุงหลักสูตร

2.1 คณะ/ส่วนงาน ตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรอย่างน้อย 5 คน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย 2 คน หากมีองค์กรวิชาชีพให้มีผู้แทนองค์กรวิชาชีพร่วมเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คน

2.2 ข้อมูลสำคัญที่คณะ/ส่วนงาน ต้องนำมาใช้ในการพิจารณาประกอบการปรับปรุงหลักสูตร ได้แก่

2.2.1 ผลประเมินหลักสูตรเดิมจากนายจ้าง บัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และสภาวิชาชีพ (ถ้ามี)

2.2.2 ผลประเมินคุณภาพหลักสูตร (IQA) ย้อนหลัง 3 ปี

3. แนวทางการปรับปรุงหลักสูตร

3.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรี

3.1.1 กรอบโครงสร้างของหลักสูตร ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ของ สป.อว.

3.1.2 ให้มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาโทในคณะและนอกคณะ หรือเรียนวิชาเอกที่ 2 ข้ามคณะได้ เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ในลักษณะพหุวิทยาการ (Multidisciplinary Studies)

3.1.3 ในกลุ่มวิชาเลือกและวิชาเลือกเสรีของแต่ละหลักสูตร สามารถกำหนดให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สาม เพื่อเพิ่มทักษะและความสามารถด้านภาษาให้แก่นักศึกษา

3.1.4 ให้มีวิชาในลักษณะของการปฏิบัติหรือฝึกงาน (Internship) ในรูปแบบต่างๆ (ตามความเหมาะสมของสาขาวิชา) เป็นวิชาบังคับ

3.1.5 พิจารณาเพิ่มวิชาที่สร้างเสริมการมีคุณภาพชีวิตที่ดี เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ศึกษา

3.2 หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

3.2.1 กรอบโครงสร้างของหลักสูตร ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ของ สป.อว.

3.2.2 มีเป้าประสงค์เพื่อเสริมสร้าง และยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ทั้งในด้านการพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ โดยเน้นกระบวนการวิจัยเพื่อให้แสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อพัฒนางานวิจัยที่ทำให้เกิดนวัตกรรมและ/หรือองค์ความรู้ใหม่ สามารถเป็นกลไกในการสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพ รวมทั้งมีทักษะ และประสบการณ์ สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ได้ และเป็นบัณฑิตที่มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

3.2.3 หลักสูตรควรตอบสนองต่อการจัดการศึกษาที่เป็น Outcome based ซึ่งเป็นการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์เป็นฐาน และเน้นความเชื่อมโยงกลยุทธ์การสอน การวัด และประเมินผล เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ผู้เรียนและสามารถแข่งขันได้

3.2.4 มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่ส่งเสริมการฝึกประสบการณ์/การวิจัย โดยเฉพาะความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ

3.2.5 มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้พัฒนาหลักสูตรนานาชาติ ดังนั้น หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษ ควรปรับปรุงเป็นหลักสูตรนานาชาติ

3.2.6 การควรวรรวมหลักสูตร คณะสามารถนำหลักสูตรที่มีความคาบเกี่ยว/ซ้ำซ้อน หรือมีศาสตร์ที่ใกล้เคียงกัน มาควรวรรวมเป็นหลักสูตรเดียวกัน/กำหนดโครงสร้างเป็นวิชาเอก โดยมีวิชาแกนซึ่งเป็นกลุ่มของรายวิชาที่จัดขึ้นเพื่อให้แต่ละสาขาวิชาเอกเรียนร่วมกัน

3.2.7 มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้พัฒนาหลักสูตรบูรณาการระหว่างส่วนงานในมหาวิทยาลัยหรือภายในหน่วยงานและรับผิดชอบร่วมกันในการบริหารหลักสูตร

3.2.8 วิชาเลือก ควรเปิดเป็นลักษณะวิชา Selected Topics เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการจัดการเรียนการสอน และไม่ควรมีวิชาเลือกมากเกินไป เพราะหากไม่สามารถเปิดรายวิชาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้แต่นักศึกษามีความต้องการเรียนวิชาเหล่านั้นก็อาจมีข้อร้องเรียนได้

3.2.9 การปรับลดจำนวนแผนการรับนักศึกษา กรณีหลักสูตรที่มีการปรับลดจำนวนแผนการรับนักศึกษา คณะ/ส่วนงาน ต้องจัดทำเอกสารชี้แจงเหตุผลและแสดงสถิติจำนวนผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษา และแผนการเงิน (กรณีเป็นหลักสูตรโครงการพิเศษ) ของหลักสูตร เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

3.2.10 การปรับเปลี่ยนคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา ไม่ควรปรับเปลี่ยนในลักษณะที่ส่งผลกระทบต่อมาตรฐานคุณภาพทางวิชาการ

3.2.11 รายวิชา (course work) ไม่ควรให้เป็นบรรยายทั้งหลักสูตร ควรมีวิชาการฝึกปฏิบัติร่วมด้วย

3.2.12 หลักสูตรที่เป็นทางวิชาชีพ การทำวิทยานิพนธ์ควรมีความร่วมมือกับภาคการผลิต หรือภาคธุรกิจ

4. กรอบโครงสร้างของหลักสูตรระดับปริญญาตรี

4.1 โครงสร้างองค์ประกอบของหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตรวม และจำนวนหน่วยกิตในแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตร ต้องไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ของ สป.อว. กำหนดไว้ ดังนี้

หลักสูตร	หน่วยกิตรวม	ศึกษาทั่วไป	วิชาเฉพาะ (วิชาแกน วิชาเอก วิชาโท (ถ้ามี))	เลือกเสรี
4 ปี	120	30**	72	6
4 ปี + Double Major *	150	30**	72 + 30	6
6 ปี	180	30**	108	6

หมายเหตุ : * หลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ (Double Major) ทั้งภายในคณะและข้ามคณะ ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกที่ 2 อีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

** เนื่องจาก สป.อว. อยู่ระหว่างปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ซึ่งอาจมีการปรับลดหน่วยกิตวิชาศึกษาทั่วไป

4.2 ในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตรวมและจำนวนหน่วยกิตของแต่ละองค์ประกอบขอให้คณะ/ส่วนงาน คำนึงถึงแก่น/องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อสาขาวิชา/วิชาชีพนั้นๆ เป็นปัจจัยสำคัญ และจะต้องจัดหลักสูตรให้นักศึกษาใช้ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 6 ภาคการศึกษาปกติ (3 ปี)

4.3 วิชาโท

4.3.1 การจัดหลักสูตรวิชาโทของคณะ/สาขาวิชาให้นักศึกษานอกคณะ/สาขาวิชาเรียนนั้น จะต้องจัดหลักสูตรให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต

4.3.2 การจัดโครงสร้าง/หน่วยกิตวิชาโทไว้ในหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาในสังกัดเรียนวิชาโทนอกคณะ/สาขาวิชา (ถ้ามี) ขอให้จัดแยกออกจากวิชาเลือกเสรี โดยต้องกำหนดจำนวนหน่วยกิตไว้ไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิตเช่นกัน

4.4 หลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไป

4.4.1 กำหนดโครงสร้างวิชาศึกษาทั่วไป คือ ส่วนที่ 1 : 21 หน่วยกิต และส่วนที่ 2 : 9 หน่วยกิต

4.4.2 สำหรับรายวิชาในส่วนที่ 1 ให้มีวิชา TU100, TU101/TU109, TU102/TU108, TU103/TU107, TU104, TU105, TU106 และจัดการเรียนการสอนในแนวทาง Active Learning

4.5 การกำหนดวิชาการปฏิบัติหรือฝึกงาน (Internship) เป็นวิชาบังคับนั้น สามารถทำได้ตามแนวทางอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์แนวทางการจัดการศึกษาและการเทียบโอนหน่วยกิตวิชา Internship กำหนดแนวทางไว้ 5 รูปแบบ ทั้งนี้ ให้มีหน่วยกิตขั้นต่ำ คือ 1 หน่วยกิต รายละเอียดดังนี้

4.5.1 กรณีคณะ/หลักสูตร ไม่ประสงค์จะเปิดวิชาฝึกงานของตนเอง สามารถนำวิชา มธ.399 การฝึกงานในวิชาชีพ (3 หน่วยกิต/ฝึกงาน 135 ชม./ภาคการศึกษา) ซึ่งเป็นวิชากลางของมหาวิทยาลัย บรรจุในหลักสูตรได้ โดยฝ่ายวิชาการจะปรับคำอธิบายรายวิชาให้ทันสมัย กำหนดเกณฑ์กลาง และออกแบบใบประเมินการฝึกงานในภาพรวม

4.5.2 กรณีคณะ/หลักสูตร ประสงค์จะเปิดวิชาฝึกงานของตนเอง มีรูปแบบเพื่อให้คณะใช้เป็นแนวทางในการออกแบบวิชาเป็น 5 รูปแบบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ลักษณะการฝึก/องค์ประกอบ	รูปแบบที่ 1 ฝึกงาน Short-term Internship	รูปแบบที่ 2 ฝึกปฏิบัติ หรือ Special Project (on real world problem)	รูปแบบที่ 3 Community Service Learning	รูปแบบที่ 4 Long-term Internship	รูปแบบที่ 5 สหกิจศึกษา (Co-operative Education: Co-op) (ตามเกณฑ์ สป.อว.)
1. จำนวนหน่วยกิตขั้นต่ำของวิชา	1 หน่วยกิต	3 หน่วยกิต	3 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต และต้องมีวิชาเตรียมความพร้อมก่อนไปสหกิจศึกษา หรือต้องมีการอบรมเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนไปสหกิจศึกษาไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง
2. จำนวนชั่วโมง	ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อหน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อหน่วยกิต และมีออกนอกห้องเรียนด้วย	ไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อหน่วยกิต และมีออกนอกห้องเรียนด้วย	ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อหน่วยกิต และอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา	ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อหน่วยกิต และอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

ลักษณะการฝึก/ องค์ประกอบ	รูปแบบที่ 1 ฝึกงาน Short-term Internship	รูปแบบที่ 2 ฝึก ปฏิบัติ หรือ Special Project (on real world problem)	รูปแบบที่ 3 Community Service Learning	รูปแบบที่ 4 Long-term Internship	รูปแบบที่ 5 สหกิจศึกษา (Co-operative Education: Co-op) (ตามเกณฑ์ สป.อว.)
3. นักศึกษาต้องมี จำนวนหน่วยกิต สะสม	ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต (ปี 3)	ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต (ปี 3)	ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต (ปี 3)	ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต (ปี 3)	ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต (ปี 3)
4. องค์กรที่รับ นักศึกษาไปฝึก	อาจเป็นบริษัท หน่วยราชการ หรือสถาบันวิจัย โดยต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะก่อน	หน่วยงานภายใน มหาวิทยาลัย หรือ องค์กรที่ร่วมมือกับ มหาวิทยาลัย (MOU)	ชุมชน หรือ หน่วยงาน ราชการ	อาจเป็นบริษัท หน่วยราชการ หรือสถาบันวิจัย โดยต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะก่อน	เป็นสถานประกอบการ ของรัฐหรือเอกชน ที่ ยินยอมจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการ หรือ ค่าตอบแทนอื่นตามความ เหมาะสมจากสถาน ประกอบการ
5. การประเมิน	มีผลงานเชิง ประจักษ์ หรือ รายงานสรุป บทเรียน, และ มีส่วนร่วมจาก ภายนอกร่วม ประเมิน (e.g. Attitude, Personality)	มีผลงานเชิงประจักษ์ หรือ มีรายงานสรุปบทเรียน , และ มีการประเมินโดย อาจารย์ในคณะหรือ ให้ผู้เชี่ยวชาญ ภายนอกมีส่วนร่วม ด้วย	มีส่วนร่วมจาก ภายนอกร่วม ประเมิน	มีส่วนร่วมจาก ภายนอกร่วม ประเมิน	มีส่วนร่วมจากภายนอก ร่วมประเมินโดยสถาน ประกอบการจะจัดหาที่ เลี้ยงหรือพนักงานที่ ปรึกษา (Mentor หรือ Job Supervisor) ทำ หน้าที่กำกับและดูแลการ ทำงานของนักศึกษา
6. การให้เกรด	เกรด A-F หรือ S/U	เกรด A-F หรือ S/U	เกรด A-F หรือ S/U	เกรด A-F หรือ S/U	เกรด A-F หรือ S/U
7. เงื่อนไขอื่นๆ	มีการนิเทศ- ติดตามงานโดย อาจารย์ มหาวิทยาลัย อย่างน้อย 1 ครั้ง	มีการนำปัญหาหรือ หัวข้อจากภายนอกมา แก้ไข หรือ การฝึก ปฏิบัติเชิงลึก และมี การทำโครงการ นำเสนอและสอบ ประเมิน	มีการแก้ปัญหา โดยใช้องค์ ความรู้จาก ศาสตร์ตนเอง	มีการนิเทศ- ติดตามงานโดย อาจารย์ มหาวิทยาลัย	1) มีการนิเทศ-ติดตามงาน โดยอาจารย์มหาวิทยาลัย และพนักงานที่ปรึกษาของ บริษัทของนักศึกษา 2) อาจารย์นิเทศต้องผ่าน การอบรมการนิเทศงาน โดยหน่วยงานที่ได้รับการ รับรองจาก สป.อว. 3) มีการนิเทศงานอย่าง น้อย 1 ครั้ง ณ สถาน ประกอบการ

ข้อมูลเพิ่มเติมของสหกิจศึกษา

1. ต้องมีรายวิชาเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนไปสหกิจศึกษา หรือ ต้องมีการอบรมเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนไปสหกิจศึกษาไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง

2. มาตรฐานการเรียนการสอนมาตรฐานขั้นต่ำ

1) สถานศึกษาต้องจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อชี้แจงให้นักศึกษาได้รับข้อมูลและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษา

2) สถานศึกษาต้องมีกระบวนการเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติสหกิจศึกษาโดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง

3) สถานศึกษาต้องกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขทางวิชาการของนักศึกษาที่สามารถไปปฏิบัติสหกิจศึกษา

4) สถานศึกษาต้องกำหนดช่วงเวลาให้นักศึกษาปฏิบัติสหกิจศึกษาไม่ต่ำกว่า 16 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง โดยต้องเป็นการปฏิบัติงานเต็มเวลา และไม่สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นได้ในช่วงปฏิบัติสหกิจศึกษา

5) สถานศึกษาต้องจัดหางานที่มีลักษณะเป็นโครงการ หรืองานประจำที่ตรงกับสาขาวิชาชีพและเน้นประสบการณ์การทำงาน

6) สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้สถานประกอบการได้คัดเลือกนักศึกษา

7) สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกสถานประกอบการตามความสมัครใจ

8) สถานศึกษาต้องทำความตกลงกับสถานประกอบการให้ทุกตำแหน่งงาน มีค่าตอบแทน และสวัสดิการต่างๆ ตามความเหมาะสมและจำเป็นตามลักษณะงาน

9) สถานศึกษาต้องจัดให้มีการนิเทศของคณาจารย์นิเทศ

10) สถานศึกษาต้องจัดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักศึกษา คณาจารย์นิเทศ และคณาจารย์สาขาวิชา

11) กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาต้องถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประเมินและวัดผล และเป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษานั้นๆ

ทั้งนี้ สามารถศึกษามาตรฐานและการประกันคุณภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษา จากเว็บไซต์

http://www.mua.go.th/users/bphe/cooperative/data/kumu_coop54.pdf

4.6 ข้อกำหนดการศึกษาวิชาเลือกเสรี ยกเลิกข้อห้ามของวิชาเลือกเสรีที่กำหนดไว้ว่า “ไม่ให้นับวิชาพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ทุกวิชา (รวมทั้ง วิชาที่ไม่ได้กำหนดไว้ในวิชาศึกษาทั่วไปส่วนที่ 2) เป็นวิชาเลือกเสรี/ วิชาเลือก/ วิชาโท” เนื่องจากบางหลักสูตรในสายสังคมศาสตร์กำหนดให้วิชาพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เป็นวิชาบังคับก่อนของวิชาในสาขา หากกำหนดเงื่อนไขเช่นเดิม จะทำให้นักศึกษาไม่ได้หน่วยกิตวิชาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หากหลักสูตรใดยังคงประสงค์จะไม่นับวิชาพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์ฯ เป็นวิชาเลือกเสรี/ วิชาเลือก/ วิชาโท ก็สามารถกำหนดไว้ในหลักสูตรของคณะได้

4.7 ขอให้คณะ/ส่วนงาน พิจารณากำหนดวิชาบังคับก่อนให้มีเท่าที่จำเป็น เพื่อให้หลักสูตรมีความยืดหยุ่น และเปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนข้ามสาขาได้

4.8 คณะ/ส่วนงาน สามารถเปิดรายวิชาสัมมนาหรือการศึกษาเฉพาะเรื่อง (Selected Topics) ไว้ในทุกหลักสูตร และมีจำนวนมากกว่า 1 วิชาได้ เพื่อรองรับการเทียบโอนรายวิชาที่อาจมีเนื้อหาเทียบเคียงกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไม่ได้ แต่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา

4.9 ขอให้คณะ/ส่วนงาน พิจารณารายวิชาบังคับเลือก/วิชาเลือกในจำนวนที่เหมาะสม/สอดคล้องกับจำนวนหน่วยกิตของวิชาบังคับเลือก/วิชาเลือก อีกทั้ง ควรสำรวจว่ามีรายวิชาใดในหลักสูตรฉบับเดิมที่ไม่เคยเปิดสอนเลย ก็ขอให้พิจารณายกเลิกวิชานั้นๆ หรือยุบรวมรายวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันให้เป็นวิชาเดียว

4.10 การกำหนดวิชาบังคับนอกคณะ/นอกสาขาวิชาไว้ในหลักสูตร คณะ/สาขาวิชาจะต้องไม่กำหนดวิชานอกคณะ/นอกสาขาวิชาไว้เป็นวิชาบังคับ/บังคับเลือกในหลักสูตรวิชาเอกของตนเกินกว่า 18 หน่วยกิต ยกเว้นคณะ/สาขาวิชาใดที่มีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษก็อาจกำหนดให้เกินกว่า 18 หน่วยกิตได้ และในการกำหนดวิชานอกคณะ/สาขาวิชาไว้ในหลักสูตรนั้นขอให้คณะ/สาขาวิชาดำเนินการ ดังนี้

4.10.1 ติดตามการปรับปรุงหลักสูตรของคณะ/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องว่ามีเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร เพื่อจะได้แก้ไขให้สอดคล้องกัน

4.10.2 การจะกำหนดวิชาของคณะ/สาขาวิชาอื่นไว้ในหลักสูตรของตน ขอให้บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรขออนุญาตคณะ/สาขาเจ้าของวิชาด้วย

5. กรอบเวลาการดำเนินการ

ระยะเวลา	การดำเนินการ
ธันวาคม 2563	คณะ/ส่วนงาน ส่งเล่มหลักสูตร (มคอ.2) ให้ฝ่ายวิชาการ
มกราคม-กุมภาพันธ์ 2564	ฝ่ายวิชาการกรั่นกรองหลักสูตร (มคอ.2) ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
มีนาคม 2564	เสนอคณะกรรมการนโยบายวิชาการเห็นชอบ/ทักท้วงหลักสูตร (มคอ.2)
เมษายน 2564	เสนอสภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร
พฤษภาคม 2564	เสนอสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รับทราบหลักสูตรผ่านระบบ CHECO

มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร

รายละเอียดของหลักสูตร (Programme Specification) หมายถึง คำอธิบายภาพรวมของการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้บัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ของหลักสูตรนั้นๆ โดยจะถ่ายทอดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของบัณฑิตที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาไปสู่การปฏิบัติในหลักสูตร ซึ่งแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถบรรจุเนื้อหาวิชาเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสม ตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของสถาบันฯ โดยคณาจารย์ผู้สอนจะต้องร่วมมือกันวางแผนและจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร

รายละเอียดของหลักสูตรจะช่วยอธิบายให้นักศึกษาทราบว่าตนต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง เข้าใจถึงวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลที่จะทำให้มั่นใจว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งยังแสดงความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับองค์ประกอบในการเรียนเพื่อนำไปสู่คุณวุฒิตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิ รายละเอียดของหลักสูตร จะช่วยให้นักศึกษาเลือกเรียนในหลักสูตรที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการของตนเองได้ รวมทั้งผู้ใช้บัณฑิตสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณารับสมัครบัณฑิตเข้าทำงาน

ประกอบด้วย ๘ หมวดต่อไปนี้

หมวดที่ ๑	ข้อมูลทั่วไป
หมวดที่ ๒	ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร
หมวดที่ ๓	ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร
หมวดที่ ๔	ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล
หมวดที่ ๕	หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา
หมวดที่ ๖	การพัฒนาคณาจารย์
หมวดที่ ๗	การประกันคุณภาพหลักสูตร
หมวดที่ ๘	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

รายละเอียดของหลักสูตร

หลักสูตร .....

สาขา/สาขาวิชา.....

หลักสูตรใหม่/ปรับปรุง พ.ศ. ....

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

หมวดที่ ๑. ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

ระบุรหัส (ถ้ามี)/ชื่อหลักสูตรและสาขา/สาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกัน

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ให้ระบุชื่อเต็มและอักษรย่อของปริญญาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกัน สำหรับชื่อภาษาไทยให้ใช้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยชื่อปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของสถาบัน (กรณีมหาวิทยาลัยของรัฐ) หรือตามข้อบังคับของสถาบันฯ ซึ่งสอดคล้องตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ (กรณีมหาวิทยาลัยในกำกับ) หรือตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ (กรณีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน)

๓. วิชาเอก (ถ้ามี)

๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ ระบุรูปแบบของหลักสูตรที่เปิดสอนว่าเป็นหลักสูตรระดับคุณวุฒิใดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

*** ๕.๒ ประเภทของหลักสูตร (เฉพาะหลักสูตรระดับปริญญาตรี) ***

ระบุประเภทหลักสูตรทางวิชาการ หรือแบบก้าวหน้าทางวิชาการ หรือหลักสูตรปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ หรือหลักสูตรปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ

๕.๓ ภาษาที่ใช้ ระบุภาษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ ภาษาใด

๕.๔ การรับเข้าศึกษา ระบุการรับนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตรว่ารับเฉพาะนักศึกษาไทยหรือต่างประเทศ หรือรับทั้งสองกลุ่มเข้าศึกษา

๕.๕ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น ระบุว่าเป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบันที่จัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือเป็นหลักสูตรความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา/หน่วยงานอื่นๆ โดยต้องระบุชื่อสถาบันการศึกษา/หน่วยงานที่ทำความร่วมมือด้วย สำหรับความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา/หน่วยงานอื่นๆ ในต่างประเทศต้องสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๐

๕.๖ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ระบุว่าให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียวหรือให้ปริญญามากกว่า ๑ สาขาวิชา (กรณีทวีปริญญา) หรือปริญญาอื่นๆ ในช่วงกลางของหลักสูตร หรือเป็นปริญญาร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาที่มีข้อตกลงความร่วมมือ

๖. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

ระบุว่าเป็นหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ไต และเวลาที่เริ่มใช้หลักสูตรนี้ (ภาคการศึกษา และปีการศึกษา) พร้อมทั้งให้ระบุวันเดือนปีที่สภาวิชาการหรือที่คณะกรรมการวิชาการหรือที่เรียกอย่างอื่น (ระบุชื่อ) และสภาสถาบันอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร ในกรณีที่ได้รับการรับรองหลักสูตรโดยองค์กรวิชาชีพหรือองค์กรอื่นใดด้วย ให้ระบุองค์กรที่ให้การรับรอง และวันเดือนปีที่ได้รับการรับรองด้วย

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

ระบุปีที่คาดว่าจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๘. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

ระบุอาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

๙. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พร้อมทั้งระบุผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ตามที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรกำหนดไว้

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

ระบุสถานที่จัดการเรียนการสอนให้ชัดเจนหากมีการสอนในวิทยาเขตอื่น ๆ หรือสอนมากกว่า ๑ แห่ง ระบุข้อมูลให้ครบถ้วน

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

๑๒. ผลกระทบจาก ข้อ ๑๑.๑ และ ๑๑.๒ ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

๑๓. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน (เช่น รายวิชาที่เปิดสอนเพื่อให้บริการคณะ/ภาควิชาอื่น หรือต้องเรียนจากคณะ/ภาควิชาอื่น)

อธิบายการบริหารจัดการ แผนความร่วมมือหรือประสานงานร่วมกับภาควิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หลักสูตรนี้มีรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาในหลักสูตรอื่นเรียนหรือไม่ ถ้ามีจะดำเนินการอย่างไรเพื่อให้มั่นใจว่ารายวิชาดังกล่าวสนองต่อความต้องการของนักศึกษาในหลักสูตรอื่น

หมวดที่ ๒. ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ระบุปรัชญา ความสำคัญและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยต้องสอดคล้องกับปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันและมาตรฐานวิชาการ/วิชาชีพหรือการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะ และความรู้ความสามารถอย่างไร

๒. แผนพัฒนาปรับปรุง

ระบุแผนพัฒนาหรือแผนการเปลี่ยนแปลงหลักๆที่เสนอในหลักสูตร พร้อมระบุเวลาคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ (เช่น ภายใน ๕ ปี) โดยให้ระบุกลยุทธ์สำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อความสำเร็จของแผนนั้นๆ รวมทั้งตัวบ่งชี้ความสำเร็จ โดยตัวบ่งชี้ควรจะเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินในหมวด ๗ ด้วย

๒.๑ แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง

๒.๒ กลยุทธ์

๒.๓ หลักฐาน/ตัวบ่งชี้

หมวดที่ ๓. ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑ ระบบ

ระบุระบบการจัดการศึกษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรว่าเป็นระบบทวิภาค ระบบไตรภาค ระบบจตุรภาค เป็นต้น ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ระบุว่ามีจัดการเรียนการสอนในภาคฤดูร้อนหรือไม่

๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ถ้ามีการจัดการศึกษาที่ใช้ระบบอื่น ๆ ที่มีใช้การจัดการศึกษาแบบทวิภาคในการจัดการเรียนการสอนให้แสดงการเทียบเคียงกับระบบทวิภาคให้ชัดเจน

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑ วัน - เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ระบุช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาเรียน

๒.๒ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ระบุคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรที่สอดคล้องกับระดับการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา อาทิ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในกรณีที่มีเกณฑ์คุณสมบัติเพิ่มเติมต้องระบุให้ครบและชัดเจน

๒.๓ ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

ระบุลักษณะเฉพาะของนักศึกษาที่จะสมัครเข้าเรียนในหลักสูตร ที่ต้องนำมาประกอบการพิจารณา เพื่อการกำหนดหลักสูตร (เช่น นักศึกษาที่มีข้อจำกัดทางทักษะ IT หรือ ภาษา คณิตศาสตร์ หรือการปรับตัวในการเรียน)

๒.๔ กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ ๒.๓

๒.๕ แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ ๕ ปี

ระบุจำนวนผู้ที่คาดว่าจะรับเข้าศึกษาในหลักสูตรและจำนวนที่คาดว่าจะมีผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี

๒.๖ งบประมาณตามแผน

แสดงงบประมาณ โดยจำแนกรายละเอียดตามหัวข้อการเสนอตั้งงบประมาณ รวมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรนั้น

๒.๗ ระบบการศึกษา

- แบบชั้นเรียน
- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพรภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)
- แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- อื่นๆ (ระบุ)

๒.๘ การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย (ถ้ามี)

๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

ระบุจำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรและระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาในแต่ละแบบที่สัมพันธ์กับการเลือกเรียนของนักศึกษา ซึ่งกำหนดเป็นหลักสูตรแบบศึกษาเต็มเวลาหรือแบบศึกษาบางเวลาและสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาในแต่ละระดับ

๓.๑ หลักสูตร ให้ระบุรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ จำนวนหน่วยกิต ให้ระบุหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร

๓.๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร ให้แสดงโครงสร้างหรือองค์ประกอบของหลักสูตร โดยแบ่งเป็นหมวดวิชาให้สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

ตัวอย่าง

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร		๑๓๕ หน่วยกิต
๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป		๓๖ หน่วยกิต
- กลุ่มสังคมศึกษาศาสตร์	๙	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	๙	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาภาษา	๙	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	๙	หน่วยกิต
๒) หมวดวิชาเฉพาะด้าน		๙๓ หน่วยกิต
- วิชาแกน	๓๐	หน่วยกิต
- วิชาเอก	๔๕	หน่วยกิต
- วิชาโท	๑๘	หน่วยกิต
๓) หมวดวิชาเลือกเสรี		๖ หน่วยกิต

๓.๑.๓ รายวิชา

ให้ระบุรหัสรายวิชา (อธิบายความหมายของรหัสวิชาด้วย) ชื่อรายวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวนหน่วยกิต จำนวนชั่วโมงบรรยาย จำนวนชั่วโมงปฏิบัติ และจำนวนชั่วโมงศึกษาด้วยตนเอง

๓.๑.๔ แสดงแผนการศึกษา

๓.๑.๕ คำอธิบายรายวิชา

๓.๒ ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

ระบุจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์พิเศษแยกจากกัน โดยระบุรหัสเลขประจำตัวประชาชน รายชื่อซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิ สาขาวิชาและสถาบันที่สำเร็จการศึกษา (โดยต้องสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา) ผลงานทางวิชาการ การค้นคว้า วิจัย หรือการแต่งตำรา (ถ้ามี) รวมทั้งภาระการสอนทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่จะมีในหลักสูตรนี้ (รายละเอียดทั้งหมดไว้ที่นี้หรือภาคผนวกก็ได้)

๓.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ระบุอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณสมบัติสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

๓.๒.๒ อาจารย์พิเศษ

๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา) (ถ้ามี)

สรุปโดยย่อเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติ ฝึกตามคลินิกหรือฝึกงาน หรือสหกิจศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๔.๑ มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ลงรายการสำคัญ ของมาตรฐานผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ภาคสนามที่ต้องการ

๔.๒ ช่วงเวลา

ระบุช่วงเวลาของหลักสูตรที่จัดประสบการณ์ภาคสนามให้นักศึกษา เช่น ปี ภาคการศึกษาที่จัด

๔.๓ การจัดเวลาและตารางสอน

เช่น ๓ วันต่อสัปดาห์เป็นเวลา ๔ สัปดาห์ หรือจัดเต็มเวลาใน ๑ ภาคการศึกษา

๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

ข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับข้อกำหนดในการทำโครงการหรือวิทยานิพนธ์ นอกเหนือจากโครงการหรืองานวิจัย ในรายวิชาอื่นๆ ควรแนบข้อกำหนดสำหรับการทำโครงการด้วย

๕.๑ คำอธิบายโดยย่อ

๕.๒ มาตรฐานผลการเรียนรู้

ระบุมาตรฐานผลการเรียนรู้หลักๆ ที่ต้องการจากการทำโครงการหรืองานวิจัย

๕.๓ ช่วงเวลา

ระบุช่วงระยะเวลาของหลักสูตรที่กำหนดให้ทำโครงการหรืองานวิจัย เช่น ปี ภาคการศึกษา

๕.๔ จำนวนหน่วยกิต

๕.๕ การเตรียมการ

อธิบายอย่างย่อเกี่ยวกับการเตรียมการให้คำแนะนำและช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่นักศึกษา

๕.๖ กระบวนการประเมินผล

อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการประเมินผล รวมทั้งกลไกสำหรับการทวนสอบมาตรฐาน

หมวดที่ ๔. ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

ระบุลักษณะพิเศษของนักศึกษาที่นอกเหนือไปจากความคาดหวังโดยทั่วไปที่สถาบัน คณะ หรือ ภาควิชา พยายามพัฒนาให้มีขึ้นในตัวของนักศึกษาหลักสูตรนี้ เช่น บัณฑิตซึ่งมีความสามารถพิเศษเฉพาะในการแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการเป็นผู้นำอย่างโดดเด่น หรือมีความมุ่งมั่นในการให้บริการ สาธารณะ หรือมีทักษะทาง IT ในระดับสูงในแต่ละคุณลักษณะดังกล่าว ซึ่งให้เห็นถึงกลยุทธ์การสอนและกิจกรรม นักศึกษาที่จะใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะเหล่านั้น

๒. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

อธิบายผลการเรียนรู้แต่ละด้าน ตามหัวข้อต่อไปนี้

(๑) คำอธิบายทั่วไปเกี่ยวกับความรู้หรือทักษะในหลักสูตรที่ต้องการจะพัฒนาและระดับของความรู้และ ทักษะนั้นๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่สาขา/สาขาวิชานั้นๆ กำหนดเป็นอย่างน้อย (ดูประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษาของสาขา/สาขาวิชานั้นๆ ข้อ ๕ มาตรฐานผลการ เรียนรู้) กรณีกระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ประกาศมาตรฐานสาขา/สาขาวิชาของหลักสูตรที่จะพัฒนา/ปรับปรุงให้ สถาบันอุดมศึกษาทำความเข้าใจมาตรฐานผลการเรียนแต่ละด้านของระดับคุณวุฒิที่จะพัฒนา/ปรับปรุงจาก คำอธิบายในส่วนที่ ๒ ข้อ ๒.๒ วิธีที่ ๒

(๒) คำอธิบายเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนที่จะใช้ในรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรที่จะพัฒนาความรู้และทักษะ เหล่านั้น (ควรเป็นคำอธิบายทั่วไปของวิธีการที่จะใช้ตลอดหลักสูตร โดยใช้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ แต่ถ้ามีความรับผิดชอบพิเศษเฉพาะที่จะกำหนดให้มีในรายวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะให้แสดงไว้ด้วย)

(๓) วิธีการวัดและประเมินผลที่จะใช้ในรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรที่จะประเมินผลการเรียนรู้ในกลุ่ม ที่เกี่ยวข้อง (ซึ่งอาจรวมกลยุทธ์สำหรับการประเมินหลักสูตรเช่นเดียวกับการวัดและประเมินผลนักศึกษา) ถ้ามีการ เปลี่ยนแปลงกลยุทธ์หรือวิธีการในช่วงระยะเวลาใดของหลักสูตรควรแสดงให้เห็นด้วย ตัวอย่างเช่น กิจกรรมต่างๆ ในการเตรียมการหรือการแนะนำในตอนเริ่มหลักสูตร และงานโครงการในระดับสูงขึ้นใช้ความรู้และทักษะที่ กำหนดอาจจะรวมไว้ในระยะเวลาต่อมา

๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ใดบ้าง (ตามที่ระบุในหมวดที่ ๔ ข้อ ๒) โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือรับผิดชอบรอง ซึ่งบางรายวิชาอาจไม่นำสู่มาตรฐานผลการเรียนรู้ บางเรื่องก็ได้ (จะแสดงเป็นเอกสารแนบท้ายก็ได้)

หมวดที่ ๕. หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

ถ้าสถาบันอุดมศึกษา วิทยาลัย ภาควิชา หรือหลักสูตรมีนโยบายหรือกฎ ระเบียบ เกี่ยวกับการให้ระดับ คะแนน (เกรด) นักศึกษา ให้กล่าวถึงนโยบายหรือ กฎ ระเบียบนั้นๆ หรือแนบเอกสารดังกล่าว

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละรายวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ หรืองานที่มอบหมาย กระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับรายวิชาที่แตกต่างกัน หรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรซึ่งต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

หมวดที่ ๖. การพัฒนาคณาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

อธิบายกระบวนการที่ใช้สำหรับการปฐมนิเทศ และ/หรือการแนะนำอาจารย์ใหม่และอาจารย์พิเศษ ให้มั่นใจได้ว่าอาจารย์เข้าใจถึงหลักสูตรและบทบาทของรายวิชาต่างๆ ที่สอนในหลักสูตรและรายวิชาที่ตนรับผิดชอบสอน

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

อธิบายถึงสิ่งที่จะดำเนินการเพื่อช่วยให้คณาจารย์ได้พัฒนา

๒.๑ การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

๒.๒ การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

****หมวดที่ ๗. การประกันคุณภาพหลักสูตร****

๑. การกำกับมาตรฐาน

อธิบายกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ประกาศใช้และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติหรือมาตรฐานคุณวุฒิสภาวิชาชีพฯ ตลอดระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร

๒. บัณฑิต

อธิบายคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผลลัพธ์การเรียนรู้ การทำงานหรือประกอบอาชีพอิสระ ผลงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

๓. นักศึกษา

อธิบายกระบวนการรับนักศึกษาและการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา การควบคุมการดูแล การให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนว การคงอยู่ การสำเร็จการศึกษา ความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา

๔. อาจารย์

อธิบายกระบวนการบริหารและพัฒนาอาจารย์ ตั้งแต่ระบบการรับอาจารย์ใหม่ การคัดเลือกอาจารย์ คุณสมบัติ ความรู้ ความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาและมีความก้าวหน้าในการผลิตผลงานทางวิชาการของอาจารย์

๕. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

อธิบายการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง การออกแบบหลักสูตรควบคุม กำกับกับการจัดทำรายวิชา การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา การประเมินผู้เรียน การกำกับให้มีการประเมินตามสภาพจริง มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๖. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

อธิบายระบบการดำเนินงานของภาควิชา คณะ สถาบัน เพื่อความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งความพร้อมทางกายภาพและความพร้อมของอุปกรณ์เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยการมีส่วนร่วมของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร

๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ระบุตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตาม ประเมินและรายงานคุณภาพของหลักสูตรประจำปีตามตัวบ่งชี้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือตัวบ่งชี้ที่หลักสูตรพัฒนาขึ้นเองโดยครอบคลุมหมวด ๑ - หมวด ๖

หมวดที่ ๘. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

ควรคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ในหมวด ๑ - ๗ และเชื่อมโยงสู่การประเมินการจัดการเรียนการสอนในประเด็นสำคัญ ที่สะท้อนถึงคุณภาพของบัณฑิตที่คาดหวังโดยประเด็นเหล่านี้จะถูกนำมาใช้ในการประเมินคุณภาพและมาตรฐานของหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

๑.๑ การประเมินกลยุทธ์การสอน

อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการประเมินกลยุทธ์การสอนที่ได้วางแผนไว้สำหรับการพัฒนาการเรียนรู้ในด้านต่างๆ เช่น การประเมินความเห็นหรือข้อเสนอแนะของอาจารย์ภายหลังการเข้ารับการอบรม การนำกลยุทธ์การสอนไปใช้ การปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน การวิเคราะห์ผลการประเมินของนักศึกษาและหลักสูตรฝึกอบรมด้านทฤษฎีการเรียนรู้และวิธีการสอนที่เกี่ยวข้อง และอธิบายกระบวนการที่จะนำผลการประเมินได้มาปรับปรุงแผนกลยุทธ์การสอน

๑.๒ การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการประเมินทักษะของคณาจารย์ในการใช้กลยุทธ์ตามที่ได้วางแผนไว้ เช่น การประเมินของนักศึกษาในแต่ละรายวิชา การสังเกตการณ์ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรือหัวหน้าภาค การทดสอบผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในหลักสูตรโดยเทียบเคียงกับนักศึกษาของสถาบันอื่นในหลักสูตรเดียวกัน การจัดอันดับเกี่ยวกับกระบวนการในการพัฒนาความรู้และทักษะที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่นักศึกษาต้องการ

๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

อธิบายกระบวนการที่จะใช้เพื่อจะได้ข้อมูลต่างๆย้อนกลับในการประเมินคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวม และการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากกลุ่มบุคคล ดังนี้ ๑) นักศึกษาและบัณฑิต ๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือผู้ประเมินภายนอก ๓) ผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ

๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุในหมวดที่ ๗ ข้อ ๗ โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓ คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)

๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

อธิบายกระบวนการทบทวนผลการประเมินที่ได้จากอาจารย์และนักศึกษา รวมทั้งกระบวนการในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์

เอกสารแนบ

ให้แนบเอกสารที่ระบุไว้ให้ครบถ้วน